

Formaðurin í danska læknafelegnum til Føroya:

Læknafeleg Føroya 90 ár

Dagurin hátíðarhildin við samkomu og veitslu á Hotel Vágum 28. september

JAN MÜLLER

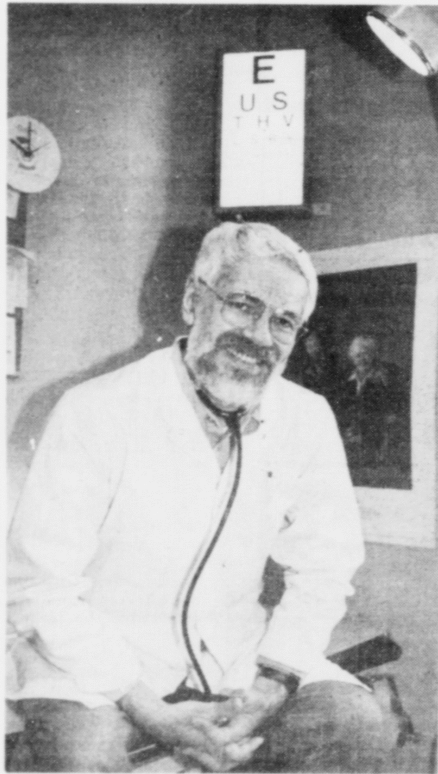
Tann 29. juli í ár vórðu 90 ár liðin, síðani Læknafeleg Føroya varð stovnað sum deild undir danska læknafelegnum. Í hesum sambandi er ætlanin at hava samkomu og veitslu leygdaginn 28. september.

Sølvi W. Olsen, formaður í Læknafelegnum, sigur, at formaðurin í danska læknafelegnum, Thorben Petersen verður helst við til samkomuna og fer hann at halda fyrilestur. Í sama viðfangi er ætlanin at undirskriva sáttmála millum læknafelegið og føroyska apoteksverkið. Hetta verður fyrsta avtala av sínum slag.

Allir lækna, sum arbeiða í Føroyum hava skyldu til at vera limir í føroysku deildini av danska læknafelegnum. Í dag er limatalið millum 70 og 80.

Formaðurin í føroyska læknafelegnum, Sølvi W. Olsen skal í hesum mánaðinum á fund saman við formanninum fyrri tær ymsu deildirnar (kredse) undir danska læknafelegnum. Føroyska deildin er nr. 16.

Sølvi W. Olsen, formaður í Læknafeleg Føroya, sum í næstum fer at hátíðarhalda sín 90 ára stovningsdag

Bert ein lækni í Vágum um summarið:

Leingi at bíða eftir læknahjálp

Í blaðnum í gjár skrivaðu vit um eina eldri konu í Havn, sum hevði roynt at fingið fatur á lækna sínum, tí hon hevði sterka pinu.

Tað lat seg tó ikki gera, tí lækni hennara var í summarfrí. Hon royndi tí annan lækna, men her visti automatisk telefonvararin til hinar kommunulækna.

Hon fekk tó heldur ikki fatur á hinum kommunulækna, tí har var upptikið.

Tað er tó ikki bert í Havn at ringt er at fáa fatur á lækna. Ein maður í Miðvági sigur, at hann hevur roynt at fáa lækna at koma at hyggja til sína gomlu ommu, ið hevur ligið inni við pinu í fleiri dagar.

Hetta hevur tó gingið stríðið, tí bert ein lækni hevur verið í Vágum stóran part av summari.

Vanliga eru tveir kommunulækna í Vágum, Elisabeth Thorsteinsson og Marjus Dam, men vegna summarfrí hevur tað bert verið ein at røkja uppgávuna meginpartin av summari.

Hetta hevur ført við sær, at fólk í Vágum hava verið noydd til at vísa tolssemi, um tey vilja hava lækna at vitja.

Elisabeth Thorsteinsson sigur seg væl skilja, at summi fólk eru ill um at skula bíða so leingi eftir lækna, og er hon sjálvandi hørm um hetta.

Men, sigur hon, tað er eini at gera við tað.

„Vit eru noydd til at prioritera og meta um, hvør skjótast hevur hjálp fyrri neyðini. Hetta ger so, at nøkur bíða longri enn onnur, og føla seg við sviðið soð“.

Elisabeth Thorsteinsson sigur tó, at tað nú aftur eru tveir lækna í oynni, og at tað nú skuldi gingið skjótari hjá teimum at røkja sína uppgávu.

Hon er tó hørm um, at tað er ein afturvendandi trupulleiki hvørja summarfrí, at bert ein lækni er at røkja arbeiðið sum kommunulækni.

Men eingin er áhugaður at koma hendaðanvegin, ella fyrri so vilt til nakað annað útjæðarið, sum vikarur í summarfrí. Tað er løn alt ov lítil til, sigur Elisabeth Thorsteinsson.

Marianna Matras níti

Góða Marianna.

Sum eina lítla heilsan til tín á níti ára degnum sendi eg tær hesi fáu orð, sum eg bar fram í Norðurlandahúsinum hin 12. april í ár, tá ið hin vakra bók "Dreymurin um at veva" kom út.

"Fyriradagin kom vinkona okkara hin altíð fúsa Anne-Kari Skarðhamar at bera mær frá sær og Norðurlandahúsinum trý eintøk av hesi eiggiliga bók, sum eg takki inniliga fyrri. Tað fróir meg almikið, at stundin er komin, tá ið Marianna kann njóta ta gleði, at umboðandi úrval av vevlist hennara nú er væl og virðiliga bókfest og kann hugtaka eina størri fjøld enn ta, ið hevur verkið sjálf dagliga fyrri sær víða um í húsum og stovnum. Tað er at fróast um, at tað er vordið at kalla hevd at geva listabókur út her á landi. Seinastu tíðina hava vit ognast nakrar framúr prýðiligar av slagnum, og henda smæðir seg vissuliga ikki burtur teirra millum. Listakonan, sum her hevur fingið verk síni lýst í orðum og ljósmyndum, er eingin ársungi, gongur fast á nítiundaári, men tað grunar eingin, sum ikki veit tað, tí ljóssinni og látur-mildi eigur hon, sum mong ung-moyggin kann óvunda henni. Undir-anarvert er, hvussu væl hon fylgir við í tí, sum fer fram í heiminum uttan um hana, og tann, sum stundum kemur á gátt hjá henni, er bilsin av øllum tí nýggja av bókum og tíðarritum, sum liggur frammi á hillini undir eysturvindeygnum, har hon er von at sita. Seinast, eg hugdi inn, hevði hon fingið serhefti av Spánytt, sum norska málráðið hevði givið út við greinum um Ivar Aasen, nú öld er liðin frá tí, at hann doyði. Hon gleddi seg til at fara undir at lesa tað. Enn eri eg ikki komin so langt! Mær hevur verið til eydna lagað at koma at kenna hesa góðu skyldkomu mína frá ungum í Keypmannahavn, tá ið Christian, mæti málmaður okkara, sýndi mær tað álít at biðja meg hjálpa sær við føroysku-donsku orðabókini, sum tað var í gerð. Hetta var heima við hús hjá teimum á Vesturbrú. Ógloymandi latur frá morgni til myrkurs, ikki minst Mari-onnu at takka, hennara fjálga blíðskapi og listahegni í matgerð. Við mildi og hjálpsmi skapti hon manni sínum tær umstøður, ið gjørdi sít til, at hann fekk avrikað so nógv fyrri mál okkara og mentan. Listagávum sínum fekk hon givið útrás í tí forna, gøvuga handverki konunnar, vev-

aðinum. Ákoyrari og tileggjari hevur verið Hjördis Bruun, dóttir Gudmundar prósts, ið hevði vevskúla á Keypmannahavnarleiðini. Øllum hesum greiðir henda vakra bók frá. Vevstaður sum okkara klíggjavevur eigur mong túsund ár á baki um allan heim. Tey virði, sum kvinnur okkara við hondum sínum á vevinum hava skapað burtur úr tí náttúrugivna tilfari, sum er ull og lín, er ómetaligt. Tað eiga tær alla virðing fyrri, og hava eisini fingið hana. Sagt varð um vevkonuna, at hon var eins móð og fjallmaðurin eftir arbeiðsdag sín. Og vevskarn er borðbært. Jú víst hevur vevkonan verið vird fyrri ediliga yrki sít. Ikki var sørt, at vev-ingin kundi verða nýtt sum mynd av einumhvørjum yvirnatúrligum, mynd av lagnuni, ið vovin varð inn í vaðmalið. Sermerktur og óunnligur er tann vevur, ið lýstur verður í 157. kapitli í Njálssøgu. Hann varð sæddur av manni, ið Dørruður æt á Katanesi í Skotlandi og eisini av Brandi Gneistasyni í Føroyum, og tóktist ráða gongdini í Brjánsbardaganum gitna á Clontarf ella Tarvafløtti uttan fyrri Dyvlin (Dublin) í Írlandi, har ið stórt mannfall var. Hesin Dørruður sá inn um glugga á eini dyngju ella kvennastovu, at konur høvdu sett upp vev. Mannahøvð vóru til klíggjasteinar, tarmar úr monnum til velt og garn, svørð var til skeið, men ørv til ræl. Hetta sigur kanska nakað um tann lagnumátt, teir gomlu hava sæð vevnaðin mynda.

Nú nevni eg ikki hetta, tí at tað líkist nøkrum tí, sum Marianna hevur vovið, men viðhvørt kann ein feril av tí óunnliga taka tann, ið skoðar. Normimar eftir fyrirmynd Willi-ams man roknast til høvuðsverk Marionnu, ið tað tí betur eydnadist listasavni okkara at fáa. Henda myndin gevur okkum eina kenslu av lagnu og mannlívsins álvara og størleika. Men yvirhøvur er tað kæti og góðhýrur, ið vellur fram úr myndunum, alskur til alt, sum livir og røst, ikki minst millum samskapningar okkara í sjónum, fiskar og tara.

Tøkk fá Anne-Kari fyrri, at hon fekk hesa bók í lag, og tøkk fá Marjun fyrri tyðing, tøkk fá Norðurlandahúsið fyrri útgevna, men mest takka vit Marionnu fyrri alt, ið hon hevur gleitt okkum við í listvevnaði sínum. Hjartans tøkk!

Vinarlig heilsan og góðynski.

Jóhan Hendrik